

B.A. (Honours) Examination 2018

Semester - I

Sanskrit (Subsidiary)

Course : S-2.1.4.P.1

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. Translate any two of the following into English or Hindi or Bengali taking one from each group.

6+6=12

Group - A

- (a) अनेकसंशयोच्छेदि परीक्षार्थस्य दर्शकम्।
सर्वस्य लोचनं शास्त्रं यस्य नास्त्यन्ध एव सः।।
- (b) अवशेन्द्रियचित्तानां हस्तिस्नानमिव क्रिया।
दुर्भगाभरणप्रायो ज्ञानभारः क्रियां विना।।

Group - B

- (a) सर्वं तु समवेक्ष्येदं निखिलं ज्ञानचक्षुषा।
श्रुतिप्रामाण्यतो विद्वान् स्वधर्मं निविशेत वै।
- (b) सरस्वतीदृषद्वत्योर्देवनद्योर्दन्तरम्।
तं देवनिर्मितं देशं ब्रह्मावर्त्तं प्रचक्षते।।

2. Elucidate in Sanskrit any two taking one from each group -

4+4=8

Group - A

- (a) प्रायः समापन्नविपत्तिकाले
धियोऽपि पुंसां मलिना भवन्ति।
- (b) व्यवहारेण मित्राणि जायन्ते रिपवस्तथा।।

Group - B

- (c) धर्मं जिज्ञासमानानां प्रमाणं परमं श्रुतिः।
- (d) वेदः स्मृतिः सदाचारः स्वस्य च प्रियमात्मनः।

3. Write a note on Hitopadeśa.

10

Or

Who said 'अज्ञातकुलशीलस्य वासो देयो न कस्यचित्' to whom, why and in which context?

4. Write an essay on Saṁskāras according to Manu.

10

Or

Discuss the relation between *guru* and *śiṣya* according to Manu.
